

Ion Mureșan

Visat núm. 25

(maig 2018)

per Cristina Ruiz

«Escric pel mateix motiu que fumo i bec. És el motiu pel que respiro. És la meva manera de ser. No sé fer cap altra cosa.»

Al llarg dels anys s'ha intentat definir la poesia de moltes maneres, però a Cluj, la capital de Transsilvània, la poesia porta el nom inconfusible de Ion Mureșan.

Ion Mureșan va néixer el 9 de gener de 1955 a Vultureni, un poblet de Transsilvània. La memòria de la guerra encara era molt viva aleshores i els nens del poble jugaven amb les armes i els carros de combat que trobaven a dipòsits i amagatalls abandonats. Mureșan, però, va canviar ràpidament les armes pel llapis i el paper. La casualitat va fer que un company de jocs li ensenyés un quadern amb versos escrits a mà que el va fascinar. En aquell moment, el petit Mureșan va adonar-se que era allò el que volia fer ell també, i així és com va començar a plasmar els secrets que l'envoltaven en versos i estrofes: havia nascut el poeta, que va debutar el 1968, amb només 12 anys, a la revista *Cutezători*.

Com a estudiant de filosofia a la Universitat Babeș-Bolyai de Cluj va prendre part en les converses literàries dels anys 80 a la cafeteria Arizona —la cafeteria *no oficial* del jovent de la Facultat de Lletres. Allà també hi tenien lloc les trobades del cenacle de la revista *Echinox* acompanyades sempre d'un cigarret i un cafè amb conyac i a les quals Mureșan també hi participava.

En acabar els estudis —i les copes a l'Arizona—, l'any 1981 va obtenir un lloc de treball al poblet de Strâmbu, on durant set anys va fer de professor d'història i geografia a l'escola de primària i secundària. Va ser també aleshores que va incorporar-se al cenacle *Saeculum* de la localitat de Beclean. A partir de 1988 i fins al 2005, va treballar com a redactor de la revista *Tribuna* de Cluj. D'aleshores ençà, els articles, les cròniques polítiques i alguns versos signats per Mureșan apareixen en publicacions com *Nu*, *Adevărul*, *Transilvania jurnal* i, més recentment, al diari *Evenimentul zilei*, com a editor de la columna *Chestiunii Transilvane*.

Mureșan no entén el món sense poesia. Per a ell, la poesia té un poder curatiu; de la mateixa manera que un cos malalt necessita anticossos, una societat malalta necessita poetes, tal com declarava a l'entrevista publicada a [Llavor Cultural](#) en ocasió de la gira que ha fet per Catalunya i Balears l'any 2017, arran de la seva participació al XIX Festival Internacional de Poesia de la Mediterrània. Els poetes són profetes entre dos mons, i la poesia, una prova de l'existència divina. La seva primera publicació, *Cartea de iarnă* (*Llibre d'hivern*, 1981), el va establir com una de les veus poètiques més potents, inconfusibles de la generació dels vuitanta, que s'oposava a l'esteticisme i l'escapisme dels seus predecessors immediats, i és, encara avui, un símbol en la història de la poesia romanesa de les últimes dècades. No debades, el capdavanter d'aquesta generació, Mircea Cărtărescu, ha afirmat de Mureșan que és el millor poeta romanès en vida.

El retorn de Mureșan va tenir lloc passats 17 anys, el 21 de novembre de 2010, a la Fira del Llibre

romanesa *Gaudeamus*, en publicar-se el seu últim volum de poesia: *Cartea alcool (El llibre de l'alcohol)*, 2010). La metafísica de la taberna, els desigs íntims dels alcohòlics i la benevolència de Déu es construeixen amb precisió en cadascun dels seus poemes, carregats de melancolia, amargor, metàfores insolents i reflexions màgiques. Val la pena esmentar, el gran èxit d'acollida que ha tingut la publicació del CD homònim amb poemes musicats per la cantant Ada Milea. Diu Mureșan: «Ada, aquesta criatura genial i grillada, ha aconseguit trobar les venes de la meua poesia i fer-li un vivificant empelt amb la música».

Una selecció dels millors poemes, juntament amb d'altres del també poeta romanès [Ioan Es. Pop](#), ha tornat a veure recentment el blanc del paper i el negre de la tinta en l'antologia *Assedegats. Dos poetes transsilvans* (Adia Edicions, 2016), aplegats i traduïts al català de la mà de Xavier Montoliu Pauli. A l'epíleg, Marc Romera considera que «la seva [la de Mureșan] declaració de guerra contra la poesia a través de la poesia, esdevé, declarada, com si aquesta fos un mal congènit que condemna a patir el món des d'una sensibilitat que no ho pot digerir tot, i que si ho digereix ha de ser per després vomitar-ho al plat del lector, convertit en comensal còmplice i víctima alhora d'aquesta poesia que s'agafa al sarcasme com a via d'expressió lliure».

L'activitat literària de Mureșan ha estat guardonada amb diversos premis i la seva obra s'ha traduït a altres llengües com el francès, l'anglès i l'alemany, i és present en antologies publicades a Itàlia, Alemanya, Espanya, Hongria, Sèrbia i els Estats Units. Amb motiu del seu 60è aniversari, l'any 2015 va ser nomenat ciutadà honorífic de la ciutat de Cluj-Napoca.

Mureșan viu actualment a la regió de Cluj, però lluny de la capital, que l'espanta amb la seva bullícia. A part de la poesia, no ha deixat mai de banda la passió periodística. Treballa com a articulista, assagista i cronista d'un diari, com a redactor en cap de la revista *Verso* i com a comentarista de la publicació *Ideea Europeana* de la Universitat de Cluj. A més, condueix el cenacle d'aquesta mateixa universitat.